

LiikU
.fi

Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2019

Liikunta elämäntavaksi!

Sisällys

Yleistä	3
Resurssit	4
LiikUn suunnat	4
LiikUn painopistealueet	5
Päivittäisen liikunnan kehittäminen	6
Lapset ja nuoret	6
Aikuiset	9
Elinvoimainen seuratoiminta	11
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	13
Budjetti	15

Yleistä

LiikU on vuoden 2018 aikana työstänyt strategiaa tuleville vuosille. Strategiatyössä on pyritty ennakoimaan liikuntakulttuurissa tapahtuvia muutoksia ja kehityssuuntia. LiikUn 26. toimintasuunnitelma ottaa huomioon strategiatyön johtopäätökset ja koko urheiluyhteisön menestysuunnitelman lupaukset sekä aikaisempien vuosien hyvät kokemukset.

Olympiakomitean kanssa on neuvoteltu yhteisestä tekemisestä. Olympiakomitea on valinnut oman toimintansa keskeisiksi valinnoiksi kilpa- ja huippu-urheilun sekä seuratoiminnan edistämisen. Liikkeen lisäämisessä Olympiakomitea on mukana vaikuttamisen ja viestinnän keinoin. Lapsista ja nuorista vain noin kolmannes ja aikuisväestöstä viidennes liikkuu terveytensä kannalta riittävästi. Aluejärjestöjen tehtäväkenttänä on ensisijaisesti liikunnallisen elämäntavan kehittäminen, päivittäisen liikunnan lisääminen sekä seuratoiminnan tukeminen. Yhteistyölle Olympiakomitean kanssa on tehty yhteissuunnittelujärjestelmä, jota toteutetaan.

Tämän lisäksi alueet ovat sopineet keskenään kärkihankkeista, joita toteutetaan usealla alueella eri puolella Suomea. Olympiakomitean ja alueiden yhteisiä tekemisiä ovat päivittäisen liikkeen lisääminen, elinvoimainen seuratoiminta ja vaikuttaminen. Liikkeen lisääminen varhaiskasvatuksessa ja työyhteisöissä sekä Liikkuva Koulu ja Liikkuva Opiskelu ovat alueiden keskenään sopimia kohteita. Tulevaisuuden näkymät ja kumppanuudet sekä niistä johdetut painopisteet ovat toimintasuunnitelman keskeisimmät lähtökohdat.

LiikUn toimintasuunnitelmaa ohjaa siis osittain nämä yhteiset sopimukset, mutta ennen kaikkea toiminta, jolle on tarvetta ja kysyntää. Siitä LiikUlla on vahvat kokemukset aikaisemmilta vuosilta. Verkostomainen toimintatapa on tärkeä. Se takaa jatkuvan palautteen saannin eri toimijoilta tarvittavista palveluista sekä auttaa ennakoimaan tuleviin tarpeisiin ja mahdollisuuksiin.

Toisin sanoen osa LiikUn toiminnasta on yhteisesti ja valtakunnallisesti sovittujen asioiden toteuttamista ja osa Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakuntien toimijoiden tarpeista lähtevää toimintaa.

Eduskunnassa syksyllä käsitelty Liikuntapoliittinen selonteko ottaa kantaa liikuntapolitiikan painopisteisiin 2020-luvulla. Tärkein liikuntapoliittinen tavoite Suomessa on kansalaisten fyysisen aktiivisuuden lisääminen kaikissa ikä- ja väestöryhmissä. Tämä tarkoittaa kansalaisten liikkumisen lisäämistä terveyden ja hyvinvoinnin kannalta riittäväksi. Tähän haasteeseen LiikU vastaa omalla toiminnallaan niin varhaiskasvatuksen kuin koulujen, niin seuratoiminnan kuin työyhteisöjenkin toimijoiden kannustamisessa ja kouluttamisessa aktivoimalla liikkumaan. LiikU tukee laaja-alaista liikunnan ja urheilun edistämistä. Kohderyhminä ovat niin organisoidun liikunnan toimijat kuin tavalliset arkiliikkujat.

Valmisteilla olevassa maakunta- ja sote-uudistuksessa LiikU on ollut ja on aktiivisesti mukana. Hyvinvointi nousee uudistuksissa keskeiseksi teemaksi ja liikunnalla on mahdollisuus ottaa kunnissa johtava asema terveyden ja hyvinvoinnin edistäjänä. Kunnilla on ratkaiseva rooli miten paikallistasolla ihmisiä kannustetaan liikkumaan. LiikU on huolissaan liikuntatoimen asemasta kuntien päätöksenteossa. Päättäjät eivät riittävästi näe liikunnan merkitystä sekä ihmisille itselleen että kunnan taloudelle. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus korostuu ja tulevissa vuoden 2019 eri vaaleissa LiikU nostaa aktiivisesti keskusteluun liikunnan teemoja.

Resurssit

LiikUn onnistumisen perusedellytys on toiminnassa mukana olevat osaavat ja innostuneet henkilöt niin henkilökunnassa kuin vapaaehtoisina luottamushenkilöinä, oto-kouluttajina ja leiriohjaajina. Osaaminen tarkoittaa eri toiminnan tasoilla mukana olevien ihmisten toimintatapojen, tiedon ja innostuksen sekä työhyvinvoinnin varmistamista ja kehittämistä. Keskeinen keino on koulutus sekä jatkuva toimintatapojen arviointi ja kehittäminen. Onnistunut henkilökrytointi hallitus- ja työryhmätyöskentelyyn on tavoitteiden saavuttamisessa tärkeää. Näihin tehtäviin pyritään löytämään parhaita mahdollisia asiantuntijoita, jotka ovat innostuneita kehittämään LiikUn toimintaa.

Luottamushenkilöorganisaatioissa hallitus toimii aktiivisesti luoden linjoja ja avaten ovia. Työryhmätyöskentely perustuu sisältöalueiden mukaiseen toimintaan sekä erilaisiin varta vasten perustettuihin ryhmiin.

Henkilöstön innostuminen, työssään kehittyminen ja jaksaminen ovat keskeisiä tuloksekkaan toiminnan edellytyksiä. Vuosi 2019 tullaan toteuttamaan uudistetulla henkilöstöorganisaatiolla, jossa tiimeissä toimiminen korostuu.

Hyvin hoidettu talous ja taloudellisuus ovat LiikUn toiminnan johtavia toimintaperiaatteita. Talouden suunnittelu-, seuranta- ja raportointimenetelmiä kehitetään niin, että ne mahdollistavat tehokkaan ja sujuvan työskentelyn. Vaikka LiikU on saavuttanut viimeisten vuosien aikana erinomaisia toiminnallisia tuloksia, valtion perusavustus ei ole juurikaan kasvanut.

Kesällä Turun toimistolle löytyi uutta toimitilaa heti seinän takaa Humalistonkadun puoleiselta sivulta. Syyskuun alusta lukien uutena osoitteena on Humalistonkatu 6. Nykyiset tilat ovat nykyaikaisemmat ja neliömäärältään 2/3 aikaisempiin tiloihin verrattuna. Uusiin tiloihin muuttivat LiikUn lisäksi kaikki aikaisemminkin mukana olleet liikuntajärjestöt.

LiikUn suunnat

Missio

EDISTÄMME LIIKUNTAKULTTUURIA JA LUOMME HYVINVOINTIA LIIKUNNAN KEINAIN

Visio ja slogan
Liikunta
elämäntavaksi!

Arvot
LiikUn toiminta
pohjautuu
yhdessä tekemiseen,
tasa-arvoon, iloon
ja innostamiseen
sekä toimimiseen
edelläkävijänä

Painopisteet

Päivittäisen liikkeen
lisääminen
Elinvoimaisen seura-
toiminnan tukeminen
Yhteiskunnallinen
vaikuttaminen

Toimintatapana

vaikuttaminen,
kehittäminen ja
uudistaminen verkostoja
ja kumppanuuksia
vahvistamalla

LiikUn painopistealueet

- päivittäisen liikkeen lisääminen
- elinvoimaisen seuratoiminnan tukeminen
- yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Toimimme yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmamme mukaan.

Päivittäisen liikunnan kehittäminen

Lapset ja nuoret

Valtakunnallisten liikuntaohjelmien edistäminen paikallistasolla (Ilo kasvaa liikkuen, Liikkuva koulu, Liikkuva opiskelu)

Ohjelmien yhteiset tavoitteet

Tavoitteena on yhteistyössä eri tahojen kanssa toimintakulttuurin muutoksen edistäminen aktiivisemmaksi yhdessä tekemällä, osaamista kehittämällä, eri toimijoita osallistamalla. Lisäksi kehitetään toimintaympäristöä aktiivisuutta lisääväksi.

Ilo kasvaa liikkuen -ohjelman tavoitteet

Ilo kasvaa liikkuen -ohjelman tavoitteena on, että varhaiskasvatuksen liikunnan suositukset toteutuvat jokaisen lapsen kohdalla. Ohjelma tarjoaa konkreettiset, liikkeen lisäämiseen tarvittavat askelmerkit ja työkalut sekä varhaiskasvattajille että varhaiskasvatuksen johdolle.

Varhaiskasvatuksen liikunnan edistämistyötä tehdään yhteistyössä II liikunnan aluejärjestön, Opetushallituksen Liikkuva koulu -ohjelman kanssa, jonka sateenvarjon alla toimii Ilo kasvaa liikkuen -ohjelma. Ilo kasvaa liikkuen -ohjelman edistämiseen on haettu hankerahoitusta Opetus- ja kulttuuriministeriöstä yhdessä liikunnan aluejärjestöjen kanssa. LiikU vastaa hankkeen hallinnoinnista.

Toimenpiteet

Valtakunnallisen Ilo kasvaa liikkuen -ohjelmatyön paikallinen edistäminen kuntakohtaisesti varhaiskasvatuksen esimiehiä tapaamalla sekä osaamista lisäämällä. Alueellisen- ja paikallisen verkostotyön edistäminen ja kehittäminen eri tasoilla (alueellinen- ja kuntataso). Varhaiskasvattajien liikuntaosaamisen vahvistaminen varhaiskasvatuksen ohjaavien asiakirjojen suunnassa sekä vanhempiin vaikuttaminen ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien edistäminen.

Liikkuva koulu ja Liikkuva opiskelu -ohjelma

Kehittämistyön päämääränä on mahdollistaa 2. asteen opiskelijoille fyysisesti aktiivinen opiskelupäivä ja peruskouluikäisille lapsille tunti liikettä koulupäivään sekä vakiinnuttaa perusasteen aktiivisuutta edistävät toimintatavat ja turvata kuntakohtainen Liikkuva koulu resursointi.

Liikkuva koulu -ohjelman tavoitteet

Auttaa kehittämistyötä tehneitä perusasteen kouluja ja kuntia toiminnan vakiinnuttamisessa.

Toimenpiteet

Koordinoimme alueellista Liikkuva koulu -kehittämistyötä, auttamalla ja tukemalla toimijoita paikallisessa Liikkuva koulu -kehittämistyössä yhdessä muiden alueellisten toimijoiden, mm. Aluehallintoviraston (AVI), kanssa järjestämällä seminaareja sekä verkostotapaamisia Liikkuva koulu -kehittämisteemojen ympärillä sekä tukien valtakunnallista Liikkuva koulu ohjelman -viestintää omilla toimenpiteillämme.

Liikkuva opiskelu -ohjelman tavoitteet

Koordinoimme alueellista Liikkuva opiskelu -kehittämistyötä auttamalla ja tukemalla toimijoita paikallisessa Liikkuva opiskelu -kehittämistyössä.

Toimenpiteet

Innostamme uusia oppilaitoksia matkalle Liikkuviksi oppilaitoksiksi. Järjestämme mukaan lähteville oppilaitoksien opettajille ja opiskelijoille verkostotapaamisia sekä vierailuita yhdessä Aluehallintoviraston (AVI) kanssa. Tuemme valtakunnallista Liikkuva opiskelu -ohjelman viestintää omilla toimenpiteillämme.

Liikuntatapahtumat

Tavoitteet

Laadukkaat liikuntatapahtumat ja -leirit liikuttavat 15 000 eri-ikäistä lounaissuomalaista.

Toimenpiteet

Laadukkaat leirit ja liikuntapäivät liikuttavat yli 6 000 lasta ja nuorta. Ne tarjoavat kaikille osallistujille osallisuuden ja oppimisen paikkoja

sekä viestivät perheille päivittäisen liikkumisen merkityksestä. Perheliikuntaleirit 4-10-vuotiaille lapsille yhdessä huoltajan kanssa antavat kipinää perheen yhteiseen liikkumiseen. Nuorisajohtajakoulutuksissa koulutetaan yli 15-vuotiaita ohjauksesta kiinnostuneita nuoria tuleviksi seura-, järjestö-, ja leiriohjaajiksi.

Liikunnalliset vanhempainillat toteutetaan yhteistyössä eri tahojen ja yritys yhteistyökumppaneiden kanssa. Vanhemmat liikkuvat aktiivisena koulupäivän yhteydessä, yhdessä lastensa kanssa. He saavat tietoa liikunnan ja oppimisen välisistä yhteyksistä sekä harrastamisen mahdollisuuksista paikallisesti ja maakunnallisesti. Vanhempainillat nostetaan esille paikallismediassa.

Arjen aktiivisuus – lisää harrastamisen mahdollisuuksia lapsille ja nuorille

Tavoitteet

Liikunnan avulla luomme lapselle ja nuorelle hyvän päivän, jossa toteutuvat ilo, innostus, monipuolisuus, paljon liikettä ja leikkiä sekä terveelliset elämäntavat. Tavoitteena on, että harrastaminen on mahdollista mahdollisimman monelle lapselle koulupäivän yhteydessä. Tavoitteeseen pääsemiseksi lisäämme paikallisten- ja alueellisten toimijoiden yhteistyötä, jolloin syntyy liikunnallista harrastus- ja kerhotoimintaa vähintään Lasten liike -iltapäivien kautta.

Toimenpiteet

Yhteistyössä kunnan eri hallintokuntien ja paikallisten yhdistyksien kanssa koulu-seura-yhteistyön rakentaminen lasten harrastustoiminnan edistämiseksi.

Aikuiset

LiikU on alueen johtava aikuisväestön terveyttä edistävän liikunnan asiantuntija, joka edistää liikuntaa tukevia ja kehittäviä päätöksiä sekä lisää aikuisväestön tietoisuutta liikunnan merkityksestä hyvinvoinnille. LiikUn tavoite on terveyttä edistävien tahojen yhteistyön lisääminen – Liikunta elämäntavaksi. LiikU toimii KKI-ohjelman alueellisena toimijana. KKI-ohjelman kanssa edistämme yhteistyössä terveyttä edistävää liikuntaa ja liikuntaneuvontaa alueellamme. Olympiakomitean kanssa kehitämme yhteistyössä seurojen valmiuksia työyhteisöliikunnan toteuttamiseen sekä koulutamme työpaikkaliikuntavastaavia.

Yhteisöliikunnan tarkoituksena on toteuttaa eri järjestöjen, yritysten ja muiden yhteisöjen kanssa hankkeita sekä koulutuksia, joilla vahvistetaan niiden terveyttä edistäviä liikuntamuotoja. Väestön ikärakenteen muutos sekä ikääntyvien ja työikäisten toimintakyvyn säilyttäminen on iso haaste myös LiikUlle.

Liikuntatottumusten ja elintapojen muutosten tavoitteena on saada aikuisväestö liikkumaan omatoimisesti.

LiikUn järjestämien tapahtumien tavoitteena on innostaa ihmisiä löytämään ja aloittamaan liikuntaharrastus. Tapahtumia toteutetaan seurojen ja muiden tahojen yhteistyöllä.

Vuonna 2019 edistämme

1. Työhyvinvointia
2. Liikunnan aseman vahvistaminen terveydenhuollossa
3. Harrastamisen lisäämistä

Työhyvinvointi

Työyhteisöt voivat monin tavoin vaikuttaa omaan hyvinvointiin. Panostus kannattaa ja näkyy paitsi hyvänä henkenä työssä, myös asiakastyytyvyytenä ja toiminnan laatuina – eli euroina viivan alla. Kun työhyvinvointi on kunnossa, henkilöstö viihtyy, sairauspoissaolot vähenevät ja työntekijöiden työurista tulee paitsi mielekkäämpiä myös pidempiä. Toimenpiteinä ovat kuntotestaukset, liikuntaohjelmat ja koulutus. Alueiden yhteisellä Liikkuva työpaikka -hankkeella kehitetään työyhteisöjen työhyvinvointia. Liikunnan aluejärjestöt hakevat hankkeen rahoitusta Opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Liikkuva työpaikka -hankkeen tavoitteena on lisätä suomalaisten työikäisten fyysistä hyvinvointia työyhteisöliikunnan hyviä käytäntöjä, tietoa ja osaamista levittämällä, lisäksi työpaikkaliikunnan verkostotyön edistäminen ja kehittäminen on tärkeää. Toteutamme myös paikallisen Suomimies seikkailee -testikiertueen alueellamme.

Liikkuva työpaikka -hankkeen tavoitteena on lisätä suomalaisten työikäisten fyysistä hyvinvointia työyhteisöliikunnan hyviä käytäntöjä, tietoa ja osaamista levittämällä. Tulemme kehittämään myös verkostomaista toimintaamme työyhteisöjen keskuudessa. Toteutamme myös paikallisen testikiertueen alueellamme.

Liikunnan palveluketju

Vuonna 2019 työryhmä valmistelee liikunnan palveluketjujen toimintokuvausta. Toimintokuvaus tulee osaksi maakunnan hallintopäätöstä, jossa maakunta määrittelee kaikkien sote-keskuksien tuottamien suoran valinnan palveluiden minimitason. Vuonna 2019 rakennetaan myös elintapaohjauksen palvelutarjotinta. Tarjottimen on tarkoitus kuvata matalan kynnyksen liikuntapalveluita, jotta terveydenhuollon ammattilaiset osaisivat ohjata ihmisiä tehokkaammin kunnassa toteutettavan liikunnan, kuten liikunta- ja urheiluseurojen tarjonnan pariin.

Liikkumattomuus aiheuttaa merkittäviä terveysongelmia suomalaiselle väestölle. Liikkumattomuudesta aiheutuvat kustannukset arvioidaan nousevan Lounais-Suomen maakunnissa vuosittain yhteensä 250–875 miljoonaan euroon.

LiikUn tavoitteena on, että vuonna 2020 liikunnan palveluketju toimii jokaisessa alueen kunnassa.

Toiminnan mahdollistamiseksi tähän on haettu KKI -ohjelmalta kehittämishankerahoitusta vuodelle 2019 (Sote liikuttaa! -kehittämishanke).

Harrastamisen lisääminen

Modernin elämäntavan suurimpia haasteita on liikkeen väheneminen arkipäivästä. Harrasteliikunta on hieno mahdollisuus korvata tätä liikettä. Levitämme viestiä harrasteliikunnan mahdollisuuksista ja keinoista uudella aineistolla. Olemme mukana eri tapahtumissa kertomassa asiasta ja luomassa verkostoja. Koulutamme myös ohjaajia lisäämään harrasteliikuntaa.

Olemme alueellinen linkki valtakunnalliseen Liikkujan polku -verkostoon.

Liikkujan polku Satakunta-työryhmä koordinoi jäsentensä toimintaa. Lisäksi on tarkoitus lisätä alueellisia terveysliikuntaverkostoja neljään uuteen kuntaan.

Olemme mukana tekemässä Unelmien liikuntapäivää 10.5.2019. Meidän roolimme on levittää tietoa ja innostaa eri tahoja mukaan.

Kuntien välistä haastepöräilyä jatketaan ja kehitetään edelleen molemmissa maakunnissa. Tavoitteena on kehittää kampanjaa kokonaisvaltaisesti omalla työryhmällä. Sähköistä ilmoittautumista kehitetään, jolla tavoitellaan nuoria mukaan. Työryhmä valitsee vuosittaisen teeman loppuvuodesta. Tavoitteena on saada mukaan 10 kuntaa Varsinais-Suomesta ja 20 kuntaa Satakunnasta.

Elinvoimainen seuratoiminta

LiikUn tavoitteena on laadukkaasti toimiva urheiluseura, joka rakentaa liikunnan ja urheilun avulla elinvoimaa Lounais-Suomeen. Haluamme parantaa seurojen toimintaedellytyksiä sekä kehittää seuratoimijoiden osaamista ja yhteistyötä. Seuratoiminnan lähtökohtana on seuraväen osaaminen, tahtotila, paikallinen näkökulma – kulttuuri, olosuhteet ja toimintaympäristö.

Olympiakomitean ja liikunnan aluejärjestöjen kesken on sovittu seuratoiminnan edistämisen yhteiset tavoitteet, roolit ja vastuut vuodelle 2019. Yhteinen valinta pohjautuu seuraavaan lupaukseen:

”Huolehdimme siitä, että seurat näkevät toimintaympäristön muutokset ja elävät ajassa. Seurat ovat innostavia ja inspiroivia yhteisöjä, joihin kaikki ovat tervetulleita. Seuroilla on osaamista ja toimintaedellytyksiä lisätä liikettä ja rakentaa urheilijan polkua.”

Tämän lupauksen sisällä LiikU on sitoutunut valtakunnallisesti edistämään seuraavia avainalueita:

Seuratoiminnan peruspalvelut

Seuratoiminnan kehittämiseksi seuratoimijat tarvitsevat tarpeisiinsa sopivia koulutuksia ja tukipalveluja. Olympiakomitea on yhteistyössä liikunnan aluejärjestöjen kanssa tuottanut palvelukokonaisuuden liikunta- ja urheiluseuroille.

- Seurajohdon ja seuratoimijoiden koulutukset
- Valmentaja- ja ohjaajakoulutukset (VOK)
- Varainhankintakeinoja urheiluseuroille
- Oman seuran analyysi sekä muut seurajohtamisen ja hallinnon sähköiset työkalut

Lisäinfoa urheiluseurojen koulutuksista ja palveluista osoitteesta www.olympiakomitea.fi/seuratoiminta

Seuratoiminnan laatuohjelma - Tähtiseura

Olympiakomitea, lajiliitot ja aluejärjestöt ovat yhdessä luoneet Tähtiseura-laatuohjelman, jonka tavoitteena on suomalaisen urheiluseuratoiminnan kehittäminen. Laatuohjelmassa seuroilta edellytetään innostavaa urheilua ja liikuntaa lapsille ja nuorille, menestymisen paikkoja urheilijoille sekä harrastamisen paikkoja aikuisille.

Laatuohjelman periaatteita ovat seuralähtöisyys ja itseohjautuvuus.

Tähtiseura-ohjelma pohjautuu jatkuvan kehittämisen malliin. Tähtiseura-verkkopalvelussa seura voi tehdä omaa kehittämistyötään itsenäisesti ja vuorovaikutteisesti muiden seurojen sekä lajiliiton tai aluejärjestön seurakehittäjien kanssa. Palvelusta löytyvät tarvittavat kehittämistehtävät ja työkalut. Tähtiseura-verkkopalvelu toimii osana Suomisportia. Suomisport on urheiluyhteisön oma, laajeneva digipalvelu, joka

helpottaa seurojen arkea ja tuottaa tietoa seuran toiminnasta. LiikU avustaa seuroja prosessissa, tekee auditointeja yhdessä lajiliittojen kanssa, järjestää alueellisia tilaisuuksia sekä viestii Tähtiseura-ohjelmasta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön seuratuki

Seuratuki on tarkoitettu urheilu- ja liikuntaseurojen toiminnan kehittämiseen ja uusien toimintojen aloittamiseen. LiikUn tehtävänä on auttaa seuroja prosessin aikana. Järjestämme seuroille infotilaisuuksia, hankesparrausta, tutorointia ja koulutuksia. LiikU antaa lajiliittojen lisäksi kaikista alueensa hakemuksista lausunnot. Seuratukeen liittyviä tukipalveluja tullaan tekemään tiiviissä yhteistyössä alueen lajiyksiköiden kanssa. Seuratukeen liittyy myös uusi sähköinen hakujärjestelmä suomisport.fi.

Kuntayhteistyö

Liikunnan aluejärjestöt ovat lisäksi sopineet valtakunnallisesta yhteistyöstä, jonka kärkihankkeena seuratoiminnan osalta ovat seurafoorumit, -parlamentit ja kuntayhteistyö. Aktiivinen kunta on yksi tärkeimmistä seuran kumppaneista, luoden edellytyksiä liikunta ja urheilutoiminnalle. Parhaimmillaan urheiluseura on taas kunnalle keskeinen osa sen hyvinvointipolitiikkaa. Järjestämme seuraparlamenttien, seurafoorumien ja seurojen yhteisten kokoontumisten avulla kuntien liikuntapuolen ja seuraväen yhteisiä kehittämisprosesseja sekä koulutuspaketteja. Autamme seuroja ja kouluja lasten liikunnan lisäämisessä kerhotoiminnan avulla. Kokoamme yhteen kuntien liikuntavastaavia.

Yllä kuvattujen yhteisten valtakunnallisten valintojen lisäksi LiikU kohdistaa voimavaroja myös seuraaviin alueellisiin toimintoihin:

Laji- ja urheiluakatemiayhteistyö

Lajiyhteistyön tavoitteena on tarjota yhdessä sellaisia seurapalveluja, joita laji ei yksinään pysty tai halua järjestää. Painotamme eri lajien seurojen ihmisten kohtaamisia ja vuorovaikutustilanteita. LiikUn alueella on noin sadalla seuralla palkattu päätoiminen tai osa-aikainen työntekijä, yhteensä palkattuja henkilöitä on arviolta n. 200. Lajiyhteistyötä tekemällä LiikU järjestää päätoimisille seuratyöntekijöille aamukahvitilaisuuksia, verkostotapaamisia ja ajankohtaisia koulutuskokonaisuuksia. Näissä tilaisuuksissa teemoina ovat mm. talous, markkinointi, verotus ja valmennus.

Tuemme alueellisten urheiluakatemioiden toimintaa yhteisesti sovitun työajan puitteissa. Yhteisestä tekemisestä sovitaan Turun Seudun ja Satakunnan urheiluakatemioiden kanssa.

Viestintä ja verkostotoiminta

LiikU viestii urheilutoimintaa koskevista ajankohtaisista asioista uutiskirjeen, sosiaalisen median, nettisivujen ja suorapostin välityksellä. LiikU osallistuu urheilun valtakunnalliseen verkostotoimintaan, mm. seurakehittäjä-, akademia- ja huippu-urheilu -verkostot.

Respect-palkitseminen

LiikU järjestää Satakunnan ja Varsinais-Suomen Urheilugaalat. Lisäksi tarjolla on ansiomerkkijärjestelmä jäsenseurojen käyttöön.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Kuntavaikuttaminen

LiikUn kunnille tekemän selvityksen mukaan 95,7 prosenttia vastaajista totesi LiikUlla olevan yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja merkitystä liikuntaa koskevista asioista. LiikU koetaan tärkeänä asiantuntijana ja edunvalvontatahona. Erityisesti vastaajat toivoivat LiikUn panostavan kuntien johdon kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä viestintään alueiden tiedotusvälineissä. Myös käynnissä olevassa maakunta- ja sote -uudistuksessa LiikUn toivottiin olevan aktiivinen.

LiikU tekee jo tällä hetkellä paljon yhteistyötä kuntien kanssa. Yhteistyö perustuu toiminnan pääsektoreiden sekä hankkeiden ja kehittämisprosessien tavoitteiden mukaisiin toimintatapoihin. LiikU tulee luomaan systemaattisen kuntavaikuttamisen tavan. Kuntakumppanuus ja vaikuttamisverkostot ovat pysyvä toimintatapa LiikUn strategiassa ja organisaatiossa.

Turun Seudulla jatketaan II kunnan yhteistyötä ”Rajattomasti liikuntaa”. Tässä yhteistyössä tehdään toimenpiteitä yli kunta- ja hallinnonrajojen. LiikuntAsiaa tiedotteilla vaikutetaan kunnan päättäjiin ajankohtaisilla aiheilla.

Liikunnan puute ja siitä aiheutuvat terveyshaitat ovat ilmeisiä. Liikunnalla on kiistaton merkitys ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin lisääjänä. Liian vähäisen liikunnan aiheuttamat kustannukset tulevat yhteiskunnalle kalliiksi. Tavoitteena on, että uudistuvassa kunnassa liikunta on vahvasti mukana kunnan strategioissa ja että liikunta on kunnan ykkösasia. Teemme työtä sen eteen, että liikunta sisältyy kuntien hyvinvointistrategioihin ja liikunnalla on johtava rooli kunnassa hyvinvoinnin edistämisessä.

Kansalaistoiminnan tukeminen on tärkeä asia, jolla varmistetaan liikuntatarjontaa kuntalaisille. LiikU pitää tärkeänä, että jokaisessa kunnassa on osaava liikuntatoimen viranhaltija kehittämässä yhteistyötä kansalaisjärjestöjen (seuratoiminta) kanssa. Seurat tarvitsevat tukea toimintansa pyörittämiseen. Seuraavustuksien määrää tulee kasvattaa ja liikuntapaikkojen tulee olla lasten ja nuorten toiminnalle maksuttomia tai erittäin alhaisia. Tärkeintä on, että seuran ja kunnan rahanvaihto on oltava seuroille nettopositiivista.

Maakuntavaikuttaminen

Maakunta- ja sote-valmistelutyön ratkaisua on odotettu syksyllä 2018. LiikU on ollut työssä aktiivisesti mukana liikunnan asiantuntijana. LiikUlle on syntynyt hyvä terveyden edistämisen yhteistyöverkosto. Tavoitteena on edelleen kehittää vuorovaikutusta maakuntien ja LiikUn välillä. Tavoitteena on, että liikunta kiinnittyy luontevasti ”uusien” maakuntien rakenteisiin ja maakunnissa on liikuntatoimintaa koordinoiva viranhaltija. Maakuntien strategioissa, hyvinvointikertomuksissa ja suunnitelmissa tulee olla kirjattuna

elintapaneuvonta ja liikunnan palveluketjut. Tavoitteena on, että liikunnan palveluketjut toimivat vuoden 2020 loppuun mennessä jokaisessa Lounais-Suomen kunnassa.

Maakuntahallinto kannustaa liikunnan edistämistä eri hallinnonaloilla ja vahvistaa omalla näkemyksellään liikunnan ja urheilun poikkihallinnollista toimintaa. Vuoropuhelu LiikUn ja maakuntien välillä lisää kansalaistoiminnan näkemyksiä ja mahdollisuuksia liikunnan edistämiseksi ja ne saadaan suunnitelmallisesti esille maakunnassa. Olemme mukana molemmissa maakunnissa maakuntaudistuksen yhteydessä kehittämässä järjestöyhteistyötä. Tavoitteena on saada maakuntaan maakuntahallituksen toimeksiannosta järjestöasioiden neuvottelukunta, jossa myös liikuntajärjestöt ovat edustettuna.

Liikunnan aseman vahvistaminen terveydenhuollossa – kunnan ja maakunnan rooli

Valmistelussa olevassa maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa (maku-/sote-uudistus) terveyspalvelut siirtyvät kunnan vastuulta maakunnalle. Liikunnan peruspalvelut tulevat jatkossakin olemaan kunnan tehtävä. Liikunnan palveluketju, liikunnan rooli ehkäisevissä sote-palveluissa ja liikuntapalveluihin ohjaaminen on yksi tärkeimmistä kunnan ja maakunnan yhdyspintakokonaisuuksista, johon vuonna 2019 keskitytään.

Varsinais-Suomen maku-/sotevalmistelussa liikunnan palveluketju -työryhmä on yksi maakunnan kuudesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen virallisesta työryhmästä. LiikU toimii työryhmän puheenjohtajana.

Tavoitteena on vahvistaa liikunnan asemaa terveydenhuollossa, lisätä liikunnan puheeksi ottoa ja liikkumattomuuteen puuttumista sekä varmistaa sujuva liikunnan palveluketju maakunnan sote-toimijoiden sekä kunnan liikuntatoimijoiden välillä.

Vaalivaikuttaminen

LiikU nostaa yhdessä muiden aluejärjestöjen ja Olympiakomitean kanssa keskusteluun keskeiset liikunnan teemat. Nämä valmistellaan yhdessä em. tahojen kanssa. Teemat esitetään LiikUn koti- ja facebook-sivuilla sekä alueen keskeisissä tiedotusvälineissä.

LiikU on liikunnan asiantuntija Lounais-Suomessa (Varsinais-Suomi ja Satakunta). Liikutamme lapsia ja aikuisia tapahtumissa ja leireillä. Koulutamme lasten kanssa työskenteleviä, seuratoimijoita ja työyhteisöjä liikuttamaan muita. Puhumme liikunnan puolesta päättäjille. Liikunta elämäntavaksi!

Budjetti

VARSINAINEN TOIMINTA

	BUDJETTI	BUDJETTI	Toteutui
	2019	2018	2017
<u>TUOTOT</u>			
osanottomaksut	848000	835450	863232
pääsylipputulot			0
muut tuotot	120000	165000	167929
TUOTOT YHTEENSÄ	968000	1000450	1031162
<u>KULUT</u>			
palkat ja palkkiot	770000	838000	744338
henkilöstösivukulut	175000	179000	179668
henkilöstökulut yhteensä	945000	1017000	924026
vuokra- ja vastikekulut	212000	237000	253288
Poistot	0	0	616
<u>Muut kulut</u>			
ostopalvelut	430000	531350	494003
matka- ja majoituskulut	63000	62000	62995
materiaalikulut	78000	67200	111645
muut toimintakulut	138000	115000	145516
muut kulut yhteensä	709000	775550	948575
KULUT YHTEENSÄ	1866000	2029550	1979737
Varsinaisen toiminnan kulujaämä	898000	1026150	-948575
<u>Varainhankinta</u>			
Varainhankinnan tuotot	71000	83000	115461
Varainhankinnan kulut	13500	18000	26495
Varainhankinta yhteensä	57500	75000	88966
Sijoitustuotot	3000	4000	4293
Rahoituskulut			303
Satunnaiset kulut			0
Avustustuotot	837500	960100	937379
Tilikauden tulos ali-/ylijäämä	0	0	81760

Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry (LiikU)

Turun toimisto (Esteetön kulku)

Humalistonkatu 6, 20100 Turku

(02) 515 1900

Porin toimisto (Esteetön kulku)

Pohjoisranta 11 D, 2. krs., 28100 Pori

(02) 529 6600

www.liiku.fi

